

مشتاقنامه

مطبعة و محل ادارہ:

محال اوغلتندہ امنیت
سندوخی جوارندہ
شنگول یقوشندہ
۲۷ نومبر

مسئک زہ موافق آثار
جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولتور

درج ایلمہ بن آثار اعادہ اولتور

دیر ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصہ احوال و شئوہ اسلامیت و بہت ابر و ہفتہ درہ بر نشر اولتور۔

آیونہ بدلی

صاحب و مؤسسری :

سنہ لکی

التی آیلنی

۶۵	۳۵	غروش
۶۰۵	۳۰۵	روبلہ
۱۷	۹	فرائق

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتندہ نسخہ سی ۵۰ بارہ در

قبیلہ دن مقوا بورو ایلمہ کوندریلمیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلدر

عدد : ۱۸۰

۲۶ صفر ۱۳۳۰ پنجشنبہ

شباط ۲ ۱۳۲۷

یدنجی جلد

آچیق مکتوب

الای مفتیسی فخرالدین افندی به

افندم! سنکله مناظره ایتک دکل دیگر همدردلر مزله برابر هرایکیمز باش باشه وروبده آغلاشالم.

دموع العینمز احتمال که ماء الحیات اولورده اندن بر چاره نجات خلق اولنور.

قرداشم! شریعتمزی آندن تنزیه ایدرم که خانه سنه سارق، غاصب کپرن بر مصایینک نمازینی بوزوبده سلاحه صاریلسنی تجویز ایتسون. خانه اسلام عموماً محکوم اندراس اولمش، غاصبلر اثاث و انتاضنی یغمالیچون هر طرفدن صالدرمش شمالدن، جنوبدن، شرقدن، غربدن، هجوملر، غارتلر! حریفلر هر طرفنی قانلره، آتشلره بویامش ایکن سکان خانه عموماً و متحداً سلاحلارنی، دفع اعدایه، اطفای حریق، قوشمق کبی فعالیت عاجله به مبادرت ایتیوبده هربری بر هوا و سفاهت لرینه مغلوب اولدقلری کبی بر قسم قلیلی ده حالی یکدیگری نه - ولوکه زکاة و فطره واضحیه کبی مشروع بررنام ایله اولسون - هدیهلر ویا بورجلر تقدیمیه اوغراشملری، خانه وطنک بر طرفندن دیگر طرفنه - ولوکه حج نامیه - زیارتلر یا پملری البته غریب بر تماشادر.

بو حالی او خانه بیضانک قانون وقاعده سنه اسناد ایلمک البته بر خطای عظیم، مبنای اسلامه برشین ایدرم. بونده ظن ایدرسه هم هیچ بر عاقل هیچ بر متشرع حکیم تردد ایتمز.

نه چاره که ای مصیبتزده! سکان خانه علی الاکثر اویانماز براویقوده، آیلماز بر غفلتده ایسه سلاحی کیم آله حق کیم، قوشانه حق، کیم قوشه حق؟

اهل خانه بو حالده ایکن بونلرک اللرنده بولنان ویا اللرینه ویریلسی مطلوب اولان قوت دخی بر ایشه یاراماق و بلکه ده - العیاذ بالله - دشمنه بر آلت تجاوزده اولمق ملحوظ دکلیدر.

بونلرک ایچنده بر قاج بیچاره ده کندولرینی عاجز، دیگر سکان خانیه بیهوش کورور. تدارک ویا استعمال قوتنه امکان کورده مزده بر لرینه اولسون سالف العرض هدایا و حوایج عرض، حسب حال ایچون زیارتلر ایفا ایدیورلرسه بو حزب قلیک بو معامله لری غریب اولقله برابر قرین معذرت دکلیدر.

حالبوکه بونلر واجب الاجرا برر امر دینی دخی اولسون. حالبوکه بو ملتک اسلام اولدقلرینه بونلرک شو افعال نادره لرندن بشقه بر علامت قالدینی بر زمانده اولسون.

حالبوکه بو بیچاره لک شو فعللری بر چوق فوائد اجتماعی دخی متضمن بولسون.

ای همدرد عالیشانم! غربده: فاس، شرقده: ایران صورت تمدنه بورومش وحشت بی امان اوکنده تسایم جان ایتکده، دریا اورته سننده کی بر عضو معزز مزیزه الوداعلر چاغیرمقده ده اوته کی

بر عضو مز: طرابلس غرب که آنک کسوق یوز الی ملیونلق آفریقا عالم اسلامندن تماماً انقطاعدر.

اوراده کی ملیونلره دینداش لر مز، جنوارلر اللرنده درت آیدر اتری لیه لیه قویارلمقده ایکن ده دونه کی کون بوسنه هر سک ایالات اسلامیه مزک اوستریا، قوجه طونه ایلتزک بلغار اولدینی کندو اللربله آغلایه آغلایه امضا ایدن مبعوثانمز صحنه سننده بودردلر هیچ موضوع بحث اولمایوبده فرقلر، احتراصلر، ائتلافلر غوغالرینه مضر اولدینی شمدی ایسه ولایاتمزده هر اجمدخوان اولان، هر تکلم نه طفلانه مغرور بولسان هر بریمزک یکی مبعوثلق میدانسه آتیلوب خیریل، خیریل اوغراشدیغمزی کور میورمی یز.

دشمنمز نه روسیه، نه انگلتره، نه ایتالیا! بیوک دشمنمز بزکندومز! «عدوک نفسک التي بین جنیک» سرقدسیسی هر فرد حقنده صادق اولدینی کبی جسم واحد حکمنده اولان هیئت اجتماعی مز حقنده ده اصدقدر. یا هو بزیزی اصلاح ایتمه ک چاره سی نه در.

رجا ایدرم طاریلکمز مقصدم سزه تعریض دکلدر ارشادات حکیمانه کز عین دارو عین دوا در تفصیلاتی [صراط مستقیم] ک نسخ سابقه سننده منتشر اولان کرک ذات فاضلان لرینک و کرک بو عاجزک مقالاتنده مبسوط ومدلل اولدینی اوزره اعداد قوت فریضه سنک فرائض و واجبات دینی نه کز جمله سنه راجع بر فرض عین عاجل اولدینی مسلمدر. تخالف یالکمز نظریه لر مزده در.

عزیزم نه چاره که درد بر درلو دکل. حسبنا الله ونعم الوکیل، نعم المولی ونعم النصیر. لاحول ولا قوة الا بالله العظیم

سیواسده سلیم افندی زاده

مصطفی تقی

بر آن فرصت، بر حیات ابدیدر.

سن ادرا کندن برو درد وطنه ایکیلیه ایکیلیه صارارمش صولمش، تورم ایتش بر روحه، هنوز طانیق شرفندن محروم بولوندینی - عینی درد ایله متالم - بر سیای علونیک خطاب والتفاتی نه قدر قیمتداردر! اوصولغون چهره ماتم نمونک اودم نوازشده کی میل ابتسامی ملکری بیله کرینه ک تأثر ایدر! کچن هفته کی صراط مستقیمده (ح.ن) امضالی و «دوراجق زمان دکلدر!» عنوانی مقاله جوهر داری او قودم. کرچکدن کلک دیانتله، مداد حیتله یازیش بر شاهد ایمان! بر ناطقه وجدان!

آه... یاربی! نه اولوردی بو آتش سودا: سودای وطنه یا نمقده، چیرینه مقده، فریاد ایتکده بوتون عثمانی مسلمانلری یکدیگری نه رقابت ایدیدی! وطن! سوکیلی مادر! سن اوزمان بوتون درد لریکی اونوتیرده اولادلریکک سکا کوستره جکری اولوچه غرای عشق و غرامک تماشاسنه دالار کیدردک دکل!

او صودن بر یو دم ایچمکه بیلاقیه ماز. اولاً خانه سنی آتشدن قورتاریر،
صوکر ایچمکه، آبدست آله حق صوی ینه بولور. ایشته بزم حالمز!
نه وی آتشلره ترك ایدوبده موجود صو ایله آبدست آلان شاشقینک
معرفته (؟) بکزیور .

بونی نه عقل قبول ایدر: نه منطق! نه دین، نه شریعت! صوی
آنحق ایچمسنه کافی اولان بر آدمک آنکه آبدست آلمی قطعاً جائز
دکل، تیم ایدمکه. جتی حیوانی وارسه اونکده صوی آبدسته صرف
ایتمی غیر جائز! (تیم) ک حکمت تشریحی حفظ حیاتدر. حیاة
محو اولور: مشرع، متدین قالماسه اودین، او شریعت نروده قالیر!
طرابلس غربیه ایدیلن هجوم کی آتی، غیر منتظر برضربه فلاکت بزی
صارصلی! جائزی یاقه لی، هیمیزی هول جان ایله اویاندرملی دکلیدی؟
بوتون استطاعت نقدیه مزی حتی آغزیمزدن لقمه مزی چیقارتوب
ویردیرملی دکلیدی؟

وطن قربان اولوب کیدرکن بزم قربان کیشمزه ملکر بیله متحیر
ومتأثر اولیورلر!

نه اولوردی! ایکی سنه لک قربان بدلاری - بلکه ده - الی یدی
ملیون ایرا حفظ دین، حفظ وطن، حفظ ناموس نامنه دونمزمزه ترك
اولونایدی طرابلس ده - امین اولیکز که - بو یورکار آجیسی حاله
کلزدی .

قالدی، که معاشرلدن یوزده - هیچ اولمازسه - بشنک دونمیه
تخصیصی. باقیکز: طرابلسدن داغلر دایلماز حقارتلره، فلاکتلره،
قو وولان مأمورینه! زواللی عائله لری! بدبخت جکر پاره لری! بونلردن
عبرت آلق بزم ایچین دکل؟ بر آیلق معاش عمومی طقوز یوز بیک
لیرا طوتار. بونک یوزده بشی قرق بش بیک لیرا طوتار. هله یوزده
اون اولسه طقسان بیک!

هر آی طقسان بیک لیرا! شقا دکل!

حالبوکه یوزده یکرمدی ویریلسه ینه آزدز .

بونک نه قدر دوغری برسوز اولدیغنی طرابلس غرب مأمورین
فلاکت زده سی سویله سین!

دوشونه لم! کریدده بو قدر قضات، نواب، مأمورین وارییدی .
شمدی اونلر ارتق کرید اموالندن معاش آله میورلر. اوپاره لری
یونانیلر درجیب ایدیورلر .

اوتوزبش سنه اول طونه ولایتده: نیش، قارص، باطوم، ترحاله
سنجاقلرنده بیکلرجه مأمورین واریکین شمدی برتکی یوق؛ صانکه
مفلوجز؛ صانکه وجودیمزه «قلورفورم» سورویله رک حسمز ابطال
اولونمش؛ آیقلمیر کسلیور خبریم یوق؛ بیچاق کوبکمره دایاندی
بز؛ ینه دویمورز؛ نه حیرتدر، نه حکمتدر یارب!

بوتون اصحاب معاش ال برلکیله کندیلکمزدن اتفاق واتحاد ایدرک
یوزده اونمزی طقسانک سلامتی ایچین اولسون منتظماً ترك ایدرسه ک قیامت

دوشمیدی خواب لاقیدی یه اولادک سنک

روحنه تأثیر ایدیدی آه و فریادک سنک

هول جانله جمله سی قالمقار، قوشاردی کریمه ناک

ایشته اردولر سنک باق، ایشته امدادک سنک!

هر طرفدن سیم وزر مانند سیل منحدر

قهر اولوردی قهر اولور کورمکه حسادک سنک

جان و مالک وارمیدر بر قیمتی، بر لذتی؟

اوستکه خنجر چکرکن خصم بیدادک سنک

سویله ای قاردش نه دن آلدیرمیورسک سویله سن!

بویله حسسز، بویله قانسزمیدی اجدادک سنک!

بر زمان دنیایی تیرتمش ایکن عثمانیلر

تیرتمک آیا نه حکمت شمدی معتادک سنک

سویله فطرتی دیکشیدی یا دکل قان اوقان؟

سن دوشون! - الله ایچین! - عثمانلیسک ای مسلمان!

— لحرره —

اورته ده بر قلیچ دورییور؛ ایکی خصم جان قارشیلقلی - غیر
متساوی (؟) برر مسافه دن قوشیورلر. هانکیسی ده اول قلیچی
قابارسه دیکری بر آن صوکر ای روح اوله رق یرله سر یله جک! ایشته
بو قلیچ (فرصت!) در. بو بر حیات ایدیر. کیم ده چابوق
دورانیسه حیات اونک! وای بوفرستی فوت ایدنه!

هانکی عاقلدر او دمده فوت فرصت ایلسین؟

جان ویریرکن صوکر خصمه سب و لغت ایلسین؟

کندینه عاند او دشنام و او لغت جمله سی

فرستی قایمق ایچین واردی آنکده جمله سی!

لحرره

کنجینه حکمت اطلاقه کرچکدن شایسته اولان مثنوی شریفده

تاجدار عاشقین حضرت مولانا جلال الدین

«قال اطمعنی فانی جابع»

«واعتجل فالوقت سیف قاطع!»

بویورییورلر. بزم بوندن - موضوعمز اعتباریله - آله جغیز روح معنی!
مادر وطن آچدر. «آچلقدن ئولیورم! امدادیمه یتیشک! چابوق اولیک!
قوشک. فرصتی قاجیرمیکز! وقت؛ سیف قاطعدر. بر آن؛ بر حیات
ایدیر. او آن؛ کجدمی ایش یتیدی. بن ئولدم کیتدم! او آن بر ده
ابدیاً عودت ایتمز! صوکر دیز دوکمک، صاچ یولق، یاقایرتیق فائده
ویرمز؛ هایدی اولادلرم؛ چابوق اولیکز! بوتون قوتکزله امدادیمه
قوشکز؛ ئولیورم؟ آه...؟ صوک نفسمه کلدیمده! ینه آلدیران یوق!»
دییه فریاد ایدیور! خانه طوتوشمش، آلور ایچنده یانوب کول اولیورده
ینه ساکنلری صولری آبدستلرینه صرف ایدیورلر، نه وسز، سوقاقلر
اورته سنده قالمی، سوروم سوروم سورومکی ترجیح ایدیورلر!

آزواللی، او یله بر هنکام فلاکتده بوتون صولر خانه نکدر. انسان؛

بولونش اولورم . بوندن ماعدا میمنه محاصره سی احتمال که بر قاج آی سوردر . بن اورایه کتدیکم صورتده شیرعلی خان فرصتی غنیمت بیلهرک کابلده صولت ایلر « جوابی ویردم . نکن عمجهم هیچ برنی دیکله مه یهرک » بکا دوست ایسه کز میمنه یه کیدیکز . دیکله کز ناصل ایسترسه کز اوله یاییکز « دیبه بر مکتوب یوللادی . شو جوابه صوک درجه ده جانم صیقیدی . « شیرعلی خانک دشمنلرندن قورقادینم کی سزک عداوت کزدن ده چکینه م » دیمک خاطرینه کلدی . فقط بالاخره بوجوابی یازمه قدن صرف نظر ایتدم . تحت سلطه کنندی المله کچیردیکم برز تک فرمانیه قارشی کله بی موافق مروت بولامدم . بناء علیه هر طرفه حاکم تر تعین ایتدکن صوکر (اندخوی) یولندن میمنه یه حرکت ایلهدم .

عمجهمه بر مکتوب یازوب حرکتی بیلدیردم و « قریباً سزی بوایشه پشمان ایده جاک بر کون کله جکدر » دیدم . میمنه یه بر منزل قاله عمجهمدن بر کاغد آلدیم که شیرعلی خان زاده لک قندهاره عسکر چکمش ویولاری قاپاتمش اولدقلرینی بیلدیریور و عسکری ایکی یه آیروب بر قسمله میمنه یی محاصره ایتمه می . قسم دیکرینی ده نور چشم یعنی محمد اسماعیل خان ایله کابلده کونده رهمی یازی یوردی . بومکتوبه « مقدا سزه اخطار ایتدیکم حالده دیکله مه دیککز مناسب سز لک و قوعه کلدی . آرتق نه عسکری بولمک قابلدیر ، نه ده امداد کزه کونده رهمک » مآئده جواب ویروب میمنه یه کیتدم . اوراده سپرلر انشا ایدهرک قلعه نیک قارشیسنده و ۱۵۰۰ قدم اوزاقلغنده واقع (تل عاشقان) تهره سینه چادرمی قوردوردم .

بوصیراده عمجهمدن دیکر بر مکتوب کلدی . اوغلی محمد عزیرخان قندهاره محمد یعقوب خانه قارشی بوزولمش واسیر اولمش . محمد یعقوب خان پشت رود طرفلرینی تحت تصرفه آلمش . عسکرک نصفی هان کونده رهم لازم کلیورمش . ینه اولاماز ، دشمن قارشیسنده ایکن عسکرک بر قسمی کونده ریله منر دیبه جواب ویردم .

بر آن اول محاصره ایشی بترمک ایچین ده عسکری قلعه یه هجوم ایتدیردم . واقعا صوک درجه شدتلی بر هجوم اولدی . لکن (محمد اسماعیل خان) هجوم ایدیله جکی دشمنه خبر ویرمش اولدیغندن قلعه نیک ضبطی قابل اولامادی . مع مافیه ، ایکنجی بر هجومه اوغراسه بریشان اولاجتی آکلایان میمنه امیری ، اوغلی و بعض امرا و علماسی ایله قرآن کریم ارسال و بعض قیمتدار هدایا اسبال ایله یهرک سنوی قرق بیک آلتون ویرکی ویرمک شرطیه مصالحه تکلیف ایتدی . کابلده کی قارشی قیق سائقه سیله قبول ایلهدم . (امیر حسین) ده بالذات کلوب احترامانده وامرای ساثره حقه شفاعتده بولوندی . اولری ده عفو ایتدم و قلعه ده بولونان آلتی دانه طوبی آلدیم .

بز بوراده ایکن عمجهمدن محمد اسماعیل خانه بر کاغد کلدی که بش دانه مکتوب یازدینم حالده کله دیکز وجواب ویرمه دیکز دیوردم . بونی کندیسنه ویروب :

قوبار ؟ آچی قالیریز ؟ بز ایسته سک یساریز بیلدیزک کوپکله آتق نوعندن درت آیده بر معاشیه کچین بر آدم شمدی فصل اولیورده هر آی کون سکتیر مکسزین آلدینی معاشنک یوزده اونتی دینه ، قرآننه وطنه ، عرض و ناموسنه اهدا ایتیور ؟ بوکا ادراک حیرت ایتسینده نه یایسین ؟

یا اوتداخلده قالان سکر طقوز معاشی صرافله یوزده - لا اقل - الی غروش ترک ایدهرک قیردیردینی کونلری فصل اونودی ؟ صرافه یوزده الی ترک ایتک ! وطنه یوزده بشی چوق کورمک ! بومی بزده کی شکران نعمت ؟ ده ا دون آلمانلی ترک و آغوش اسلامیه آتیه رق حضور قرآن حکیمده سجده بر ایمان اولان بر یکی عثمانلی مسلمانی دونمایه نولونجه یه قدر آیده بر لیرا تعهد ایلدیکی کی بر مقتضای نظام شهری ایکی بحق لیرا ویرمی لازم کلوب اهتداسی حسبله بش سینه ایچین عفو اولوندینی تمتع ویرکوسنی ده دونمایه تقدیم ایدیور ! آه ..! دونکی مهتدی ده کی علویت روحه . حیت دینه ، محبت وطنیه یه باقیکز ! برده صویو صویو مسلمان اوغلی مسلمانک طور لاقیدیسنه باقیکز ! بوشانلی مهتدینک شومفرط حیتی بز ی اوتان دیرملی دکلی ؟

بز نیسه دوریوریز ؟ او ، دون المان ایدی ، اسلامیت اوکا یابانجی ایدی . بوکون مسلمان اولدی ، اسلامیه ، اسلام وطنه اولادانی بر قاج گونلک . نه دیهیم ! الله بز قهر و جلایله دکل ، لطف و جلالیه او یاندیرسین ! ای قرآن حکیم ! سکا کوز یاشلریله بیک تعزیت ! بیک تسلیت !

محمد فخرالدین

تایخ حکومت اسلامی

افغانستان

امیر عبدالرحمن خان

مابعد

شوامر ، مقرون صلاح اولمادیغندن اعتراض ایدهرک « بنم عسکریم بوون یرقش سرفرده بولوندی . و خیلیدن خیلی یه زحمت چکوب دشمنه غلبه چالیدی . بناء علیه بر از مدت اوطوروب دیکله نمک حق قازاندی . بوندن باشقه بوراده کی اغتشاش مهمدر . بر مدت اقامتله اهالی بی حکومته ایصیندیرمق لازمدر » مآئده جواب یازدم . عمجهم « قویاً بیلورم که علی شیرخان ، قندهاره اوغوللرم محمد سرور و محمد عزیر خانلره قارشی عسکر سوق ایدهرک . اکر به یله برشی اولورسه اوغوللرم بوزولورسه مسئولیت سزه عاندر » مآئده بر مکتوب کونده ردی . « میمنه یه مطلقاً عسکر سوقی لازم کلیورسه باشقه طرفدن کونده ریکز . شیرعلی خان قندهاره هجوم ایله یه جک اولورسه بن بوراده سزک یاقینه کزده